

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Střední škola obchodu,
služeb a podnikání
a Vyšší odborná škola

Kněžskodvorská 33/A, 370 04 České Budějovice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Hana Boháčová

Datum vytvoření: 09.02. 2013

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_29_CJL_L

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace, Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Literatura

Tematický okruh: Baroko v české literatuře

Téma: Sběratelé ústní lidové slovesnosti

Metodický list/anotace:

Žáci se seznámí s představiteli ústní lidové slovesnosti; Erben, Němcová; pojmy – pohádka, pověst, píseň; praktická práce s ukázkami.

Sběratelé ústní lidové slovesnosti

- Karel Jaromír Erben
- Božena Němcová
- František Ladislav Čelakovský
- František Sušil
- František Bartoš
- Jindřich Jindřich
- Josef Štefan Kubín

Karel Jaromír Erben

- 1811 – 1870
- Básník, sběratel lidových písní, pohádek
- Zabýval se slovanskou mytologií
- Kytice z pověstí národních (1853)
- Sto prstonárodních pohádek a pověstí slovanských (České pohádky)
- Ovlivněn německými pohádkáři bratry Grimmovými

O Zlatovlásce

Hrnečku, vař

Pták Ohnivák a liška Ryška

Poznáte, z kterých pohádek jsou následující ilustrace?

Tři zlaté vlasy Děda Vševěda

Obr. 2

Dlouhý, Široký a Bystrozraký

Obr. 3

Božena Němcová

- 1820 – 1862
- Národní báchorky a pověsti
- Slovenské pohádky
 - Rozum a štěstí
 - Sůl nad zlato
 - O Popelce
 - Čertův švagr
 - Princ Bajaja
 - Alabastrová ručička
 - Sedmero krkavců

Obr. 4

Jaké pohádky Boženy Němcové znáte? Co vítězí v každé její pohádce? V co věřila Němcová?

O princezně se zlatou hvězdou

Obr. 5

O Šternberkovi

Obr. 6

Další sběratelé lidové slovesnosti:

- **František Ladislav Čelakovský** (sbíral lidové písně, pořekadla, přísloví): Slovanské národní písně, Mudrosloví národa slovanského v příslovích
- **J. Š. Kubín** – pohádky z Podkrkonoší
- **František Sušil** – moravské písně
- **František Bartoš** – moravské písně
- **Jindřich Jindřich** – písně z jižních Čech

Znáte některé další autory ze svého kraje?

Citace, zdroje a literatura

- Obr. 1: VILÍMEK, Jan. *Soubor:Jan Vilímek - Karel Jaromír Erben.jpg* - Wikipedia [online]. [cit. 21.3.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Vil%C3%ADmek_-_Karel_Jarom%C3%ADr_Erben.jpg
- Obr. 2: ČERNÝ, Věnceslav. *Soubor:Venceslav cerny tri zlate vlasy deda vseveda.jpg-Wikipedie* [online]. [cit. 9.4.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Venceslav_cerny_tri_zlate_vlasy_deda_vseveda.jpg
- Obr. 3: ČERNÝ, VĚNCESLAV. *Soubor:Venceslav cerny dlouhy široky a bystrozraky.jpg-Wikipedie* [online]. [cit. 9.4.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Venceslav_cerny_dlouhy_siroky_a_bystrozraky.jpg
- Obr. 4: K., KAREL. *Soubor:Božena Němcová 1860.jpg-Wikipedie* [online]. [cit. 9.4.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bo%C5%BEena_N%C4%9Bmcov%C3%A1_1860.jpg
- Obr. 5: SCHEINER, ARTUŠ. *Soubor:Artuš Scheiner - O princezně se zlatou hvězdou na čele.jpg-Wikipedie* [online]. [cit. 9.4.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Artu%C5%A1_Scheiner_-_O_princezn%C4%9B_se_zlatou_hv%C4%9Bzdou_na_%C4%8Dele.jpg
- Obr. 6: SCHEINER, ARTUŠ. *Soubor:Artuš Scheiner - Šternberk.jpg-Wikipedie* [online]. [cit. 9.4.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Artu%C5%A1_Scheiner_-_%C5%A0ternberk.jpg
- MGR. HÁNOVÁ, Eva a kol. *Odmaturuj z literatury 1*. Brno: Didaktis, spol.s r.o., 2004, ISBN 80-7358016-0.